

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

ІСТОРІЯ РЕЛІГІЇ

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – залік

Викладач – док. філос. н., проф. Чорний О.О.

Телефон – 0935773855

E-mail: o.chornyi75@gmail.com

Години консультацій – понеділок о 13.00 – 14.20, ауд. 210.

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	4
Рік навчання	1
Семестр	1
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	120
Обсяг курсу	Денна форма: 34 годин аудиторних (з них: 16 годин лекцій; 18 годин практичних занять), 86 години самостійної роботи.
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: розкрити сутність релігії, специфіку давніх форм релігійних вірувань, ознайомити студентів бакалаврів з основними концепціями і теоріями зародження та еволюції релігії, з історичними етапами виникнення та розвитку світових та національних релігій, сформуванати цілісне уявлення про роль релігії та релігійного світогляду в історії світової культури та місце релігії в житті сучасного суспільства, осмислити сучасну релігійну ситуацію в світі і в Україні та сформуванати толерантне ставлення студента до релігійного багатоманіття.
Електронний ресурс	Zoom. DISCORD.
Формування програмних компетентностей	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. ЗК11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).

	<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.</p> <p>СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.</p> <p>СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.</p> <p>СК6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.</p> <p>СК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.</p> <p>СК11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.</p> <p>СК13. Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.</p> <p>СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.</p> <p>ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.</p> <p>ПР5. Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПР15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>ПР16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.</p> <p>ПР19. Використовувати у професійній діяльності розуміння основ людського мислення, застосовувати методи класичної і некласичної логіки, будувати систему доведень і спростувань.</p> <p>ПР20. Використовувати принципи цілісного</p>

	<p>світосприйняття, вміння об'єднувати і знаходити компроміси між різними точками зору і принципами мультикультурного розуміння буття людини та її самовираженням.</p> <p>ПР21. Вміти ефективно проводити філософсько-освітню роботу з представниками різних релігій на основі толерантності і повазі до віруючих.</p>
--	--

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
о		л	с	лаб	нд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Релігії Сходу.						
Тема 1. Предмет історії релігії.	14	2	2			10
Тема 2. Національні релігії Далекого Сходу.	16	2	2			12
Тема 3. Релігії Сходу (індуїзм, іудаїзм).	16	2	2			12
Тема 4. Буддизм.	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 1	60	8	8			44
Модуль 2. Світові релігії Сходу та Заходу.						
Тема 5. Зародження і розвиток християнства.	14	2	2			10
Тема 6. Православ'я, католицизм, протестантизм.	16	2	4			10
Тема 7. Іслам як світова релігія.	16	2	2			12
Тема 8. Свобода совісті в релігійному житті суспільства.	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 2	60	8	10			42
Разом	120	16	18			86

Літературні джерела

Основна література

1. Академічне релігієзнавство. Підручник. За науковою редакцією професора А. Колодного. — К. Світзнаць, 2000.
2. Аринин Е. И. Философия религии. Принципы сущностного анализа / Евгений Игоревич Аринин. — Архангельск: Издательство Поморского государственного университета имени М. В. Ломоносова, 1998. — 295 с.

3. Гегель Г.В.Ф. Философия религии. В 2-х т.: Т. 1-2. – М.: Мысль, 1976-1977
 4. Дейвис Б. Вступ до філософії релігії/ БрайєнДейвіс/ - К.: Основи, 1996. - 269 с.
 5. Кимелев Ю.А. Философия религии: Систематический очерк. М., 1998. 424 с.
 6. Мюррей М., Рей М. Введение в философию религии/ Майкл Мюррей, Майкл Рей/Пер. с англ. Алексея Васильева. – М.: Библейско-богословский институт св. апостола Андрея, 2010. – 410 с.
 7. Философия религии : учебник для академического бакалавриата / М. М. Шахнович [и др.] ; под ред. М. М. Шахнович. — М. : ИздательствоЮрайт, 2017. — 273 с.
 8. Яблоков И.Н. Основы теоретического религиоведения. М., 1994 224 с.
- Додаткова**
9. Релігієзнавчий словник. / Під ред. Колодного А., Лобовика Б. — К.: Четвертахвиля, 1996.
 10. . Єленський В. Є. Релігія після комунізму. Релігійно-соціальні зміни в процесі трансформацій центрально – і східноєвропейських суспільств: фокус на Україні – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2002. – 419 с.
 11. Иллюстрированная энциклопедия буддизма /авт.-сост. Е. Авадьяева. – М.: Эксмо, 2009. – 576 с.
 12. История религии: Учеб. пособие / Под ред. А. Н. Типсиной. — СПб., 1997.
 13. Історія релігії в Україні: В 10 т./Редкол.: А. М. Колодний (голова) та ін. — К., 1996.-2002.
 14. Калінін Ю. А; Харьковщенко Є. А. Релігієзнавство. — 4-е вид., доп. — К., 1998.
 15. Классики мирового религиоведения: Антология. — М., 1996.
 16. Кудрявцев В. В.Лекции по истории религии и свободомыслия. — Минск, 1997.
 17. Лубський В. І. Релігієзнавство: Навч. посібник. — К., 1997.
 18. Основы релігієзнавства: Навч. посібник для вузів / О. Тарасова, О. Петуніна, А. Голозубов та ін. — Х., 2000.
 19. Релігієзнавство: Підручник / За ред. В. І. Лубського, В. І. Теремка. — К. -2000.
 20. Релігієзнавство: Підручник / Є. К. Дулуман, М. М. Закович, М. Ф. Рибачук та ін; За ред. М. М. Заковича. — К., 2000.
 21. Сумерки богов. / Сост. и общ. ред.. А.А. Яковлева: Перевод. – М.: Политиздат, 1989
 22. Гончаренко В., Черепанова Н. Мусульманський фундаменталізм – новий фактор світової політики. // Людина і світ, №3, 2002. – С. 55-58.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua 2. Освітній дискурс: збірник наукових праць http://www.journal-discourse.com/uk/ 3. Релігійно-інформаційна служба України http://www.risu.org.ua 4. Офіційний сайт Української Православної Церкви 5. www.pravoslavyc.org.ua 6. http://ru.wikipedia.org 7. http://cyberleninka.ru/article/c/filosofiya 8. http://filosof.historic.ru/
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. <p>Політика щодо дефайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і</p>

	<p>доповненнями від 23.12.2020 https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>																												
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>																												
<p>Оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Шкала оцінювання</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2" style="width: 15%;">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th colspan="2" style="width: 75%;">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th style="width: 40%;">для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики</th> <th style="width: 35%;">для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90 – 100</td> <td style="text-align: center;">A</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td rowspan="5" style="text-align: center; vertical-align: middle;">зараховано</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">83 – 89</td> <td style="text-align: center;">B</td> <td style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">75 – 82</td> <td style="text-align: center;">C</td> <td rowspan="3" style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">68 – 74</td> <td style="text-align: center;">D</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60 – 67</td> <td style="text-align: center;">E</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">35 – 59</td> <td style="text-align: center;">F_x</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td style="text-align: center;">не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0 – 34</td> <td style="text-align: center;">F</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td style="text-align: center;">не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	83 – 89	B	добре	75 – 82	C	задовільно	68 – 74	D	60 – 67	E	35 – 59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
83 – 89	B	добре																											
75 – 82	C	задовільно																											
68 – 74	D																												
60 – 67	E																												
35 – 59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										